

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. birželio 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Teisminių ir neteisminių dokumentų įteikimas — Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 — 1 straipsnio 1 dalis — Sąvoka „civilinės arba komercinės bylos“ — Valstybės atsakomybė už *acta jure imperini*“

Sujungtose bylose C-226/13, C-245/13, C-247/13 ir C-578/13

dėl *Landgericht Wiesbaden* (Vokietija) 2013 m. balandžio 16 ir 18 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2013 m. balandžio 29 d., 2013 m. gegužės 2 ir 3 d., ir *Landgericht Kiel* (Vokietija) 2013 m. spalio 25 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2013 m. lapkričio 15 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktų keturių prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Stefan Fahrenbrock (C-226/13),

Holger Priestoph (C-245/13),

Matteo Antonio Priestoph (C-245/13),

Pia Antonia Priestoph (C-245/13),

Rudolf Reznicek (C-247/13),

Hans-Jürgen Kickler (C-578/13),

Walther Wöhlk (C-578/13),

Zahnärztekammer Schleswig-Holstein Versorgungswerk (C-578/13)

prieš

Hellenische Republic

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano (pranešėjas), teisėjai S. Rodin, E. Levits, M. Berger ir F. Biltgen,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. spalio 15 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: vokiečių.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- S. Fahnenbrock, M. A. Priestoph, P. A. Priestoph, M. Reznicek, atstovaujama *Rechtsanwalt* F. Braun,
- H.-J. Kickler, W. Wöhlk ir *Zahnärztekammer Schleswig-Holstein Versorgungswerk*, atstovaujama *Rechtsanwalt* O. Hoepner,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos D. Kalogiros, S. Charitaki, A. Karageorgou, S. Lekkou, M. Skorila ir E. Panopoulou,
- Europos Komisijos, atstovaujamos B. Eggers ir A.-M. Rouchaud-Joët,

susipažinęs su 2014 m. gruodžio 9 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Šie prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (toliau – dokumentų įteikimas) ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 (OL L 324, p. 79) 1 straipsnio 1 dalies išaiškinimu.
- 2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant keturis ginčus: S. Fahnenbrock (byloje C-226/13), sutuoktinių Priestoph (byloje C-245/13), R. Reznicek (byloje C-247/13), H. J. Kickler, W. Wöhlk ir *Zahnärztekammer Schleswig-Holstein Versorgungswerk* (byloje C-578/13) su *Hellenische Republic* (Graikijos valstybe), susijusius su ieškiniais, kuriais reikalaujama žalos, padarytos pažeidus nuosavybės teises, atlyginimo; arba sutarties pirminių įsipareigojimų, kurių terminas suėjo, įvykdymo; arba delspinigių priteisimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1393/2007 2, 6, 7 ir 10 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(2) Kad vidaus rinka tinkamai veiktų, būtina pagerinti ir paspartinti teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ar komercinėse bylose įteikimą valstybėse narėse.

<...>

(6) veiksminga ir operatyvi civilinių bylų nagrinėjimo tvarka reikalauja, kad teisminiai ir neteisminiai dokumentai būtų perduodami tarp valstybių narių paskirtų vietos institucijų tiesiogiai ir greitomis priemonėmis. <...>

(7) Greitam dokumentų perdavimui užtikrinti gali būti taikomos visos atitinkamos priemonės, jeigu laikomasi tam tikrų sąlygų, reikalaujančių, kad gautas dokumentas būtų įskaitomas ir patikimas. <...>

<...>

(10) Kad būtų užtikrintas veiksmingas šio reglamento įgyvendinimas, galimybė atsisakyti priimti įteikiamus dokumentus turėtų būti numatyta tik išimtiniais atvejais.“

4 Šio reglamento 1 straipsnio 1 dalyje jo taikymo sritis apibrėžiama taip:

„Šis reglamentas taikomas nagrinėjant civilines ir komercines bylas, kai teisminis arba neteisminis dokumentas turi būti perduodamas iš vienos valstybės narės į kitą, kad būtų joje įteiktas. Jis netaikomas visų pirma mokesčių, muitų ar administraciniams klausimams arba valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą įgyvendinant valstybės valdžią (*acta iure imperii*).“

5 Minėto reglamento 3 straipsnyje numatyta:

Kiekviena valstybė narė paskiria centrinę įstaigą, atsakingą už:

- a) informacijos teikimą perduodančiosioms agentūroms;
- b) visų problemų, kurios gali atsirasti perduodant įteiktinus dokumentus, sprendimą;
- c) prašymo įteikti dokumentus kompetentingai gaunančiajai institucijai persiuntimą išimties tvarka, perduodančiosios agentūros reikalavimu.

Federacinė valstybė, valstybė, kurioje yra kelios teisinės sistemos, arba savarankiškus teritorinius vienetus turinti valstybė, gali paskirti daugiau kaip vieną centrinę įstaigą.“

6 To paties reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Teisminiai dokumentai tiesiogiai ir kuo greičiau perduodami tarp agentūrų, paskirtų pagal 2 straipsnį.“

7 Reglamento Nr. 1393/2007 6 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Jeigu prašymas įteikti dokumentus akivaizdžiai nepriklauso šio reglamento taikymo sričiai arba dėl nustatytų oficialių sąlygų nesilaikymo dokumentų įteikti nėra galimybės, perduotas prašymas ir dokumentai juos gavus grąžinami perduodančiajai agentūrai kartu su pranešimu apie grąžinimą naudojant I priede pateiktą tipinę formą.“

Graikijos teisė

8 2012 m. vasario 23 d. Įstatymu Nr. 4050/2012 dėl taisyklių, susijusių su vertybinių popierių, kuriuos išleido ar už kuriuos garantavo Graikijos valstybė, pakeitimu gavus obligacijų turėtojų sutikimą (FEK A' 36/23.2.2012), nustatoma šios valstybės obligacijų restruktūrizavimo tvarka. Iš sprendimų dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šiame įstatyme iš esmės numatyta, jog tam tikrų obligacijų, kurias išleido ar už kurias garantavo Graikijos valstybė, turėtojams turi būti pateiktas pasiūlymas jas restruktūrizuoti ir nustatoma restruktūrizavimo sąlyga, taip pat žinoma kaip BVS (bendrųjų veiksmų sąlyga), pagal kurią leidžiama iš dalies pakeisti pirminių vertybinių popierių emisijos pasiūlyme nurodytas restruktūrizavimo sąlygas, sprendimus priimant kvalifikuotąją likusių neapmokėtų obligacijų turėtojų daugumą, kurie taip pat būtų privalomi mažumai.

9 Pagal šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalį, norint pakeisti atitinkamų vertybinių popierių sąlygas, reikalingas kvorumas, kurį sudarytų 50 % visų likutinių obligacijų ir kvalifikuotosios daugumos, atstovaujančios bent dviem trečdaliams investuoto kapitalo, pritarimas.

- 10 Minėto Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad, remiantis šia tvarka, restruktūrizavimo sąlyga, pagal kurią obligacijos turėtojų priimtas sprendimas priimti Graikijos valstybės restruktūrizavimo pasiūlymą arba jį atmesti taikomas *erga omnes*, yra privaloma visiems atitinkamiems obligacijų turėtojams ir ja panaikinamas bet koks jai prieštaraujantis bendrasis ar specialusis įstatymas, administracinis sprendimas ir sutartis.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

- 11 Ieškovai pagrindinėse bylose, visi gyvenantys Vokietijoje, įsigijo *Hellenische Republic* obligacijų, kurios buvo deponuotos jų bankų vertybinių popierių depozitoriumuose.
- 12 Priėmus Įstatymą Nr. 4050/2012, *Hellenische Republic* 2012 m. vasarį ieškovams pagrindinėje byloje pateikė mainų pasiūlymą, kuriame konkrečiai numatyta Graikijos valstybės obligacijas iškeisti į naujas gerokai sumažintos nominalios vertės valstybės obligacijas. Siekiant šiuos mainus įgyvendinti faktiškai, numatyta gauti aiškų privačių kreditorių sutikimą.
- 13 Nors ieškovai pagrindinėje byloje tokio sutikimo nedavė, *Hellenische Republic* 2012 m. kovą vis tiek įvykdė pasiūlytus mainus ir, nepaisant ieškovų skundų, negrąžino jiems vertybinių popierių, kurie buvo jų bankų vertybinių popierių depozitoriumuose. Tuo metu baigėsi byloje C-578/13 nagrinėjamų obligacijų apmokėjimo terminai.
- 14 Šiomis aplinkybėmis ieškovai pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiuose teismuose pateikė ieškinius prieš *Hellenische Republic* dėl žalos, padarytos pažeidus nuosavybės teises, atlyginimo; arba sutarties pirminių įsipareigojimų, kurių terminas baigėsi, įvykdymo; arba delspinigių sumokėjimo.
- 15 Per pranešimo apie ieškinių pareiškimą įteikimo procedūrą *Hellenische Republic*, kaip atsakovei, kilo klausimas, ar pagrindinės bylos ieškovų prašymas susijęs su valstybės veiksmu arba neveikimu įgyvendinant valstybės valdžią, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1393/2007 1 straipsnio 1 dalį.
- 16 Konkrečiau kalbant, nagrinėjamuose ginčiuose bylose C-226/13 ir C-247/13 *Landgericht Wiesbaden* paprašė *Bundesamt für Justiz* (Federalinis teisingumo biuras) įteikti nagrinėjamus ieškinius atsakovei pagal Reglamente Nr. 1393/2007 nustatytą procedūrą. Susipažinęs su šiuo prašymu *Bundesamt für Justiz* suabejojo, ar šie ieškiniai gali būti pripažinti susijusiais su „civilinėmis arba komercinėmis bylomis“, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą. Todėl jis atsisakė įteikti minėtus ieškinius ir pareikalavo *Landgericht Wiesbaden*, kad jis iš pradžių nustatytų, ar nagrinėjami ginčai susiję su civilinėmis arba komercinėmis bylomis.
- 17 Byloje C-245/13 nagrinėjamame ginče *Landgericht Wiesbaden* savo abejones taip pat grindė *Bundesamt für Justiz* panašiais atvejais atliktu vertinimu.
- 18 Pagrindinėje byloje C-578/13 nagrinėjamame ginče manydamas, kad Reglamentas Nr. 1393/2007 netaikytinas šiai bylai, *Landgericht Kiel* (Vokietija) byloje C-578/13 įpareigojo *Bundesministerium für Justiz* (Federalinė teisingumo ministerija) įteikti ieškinius diplomatiniais kanalais. Vis dėlto ši grąžino nurodymą įteikti ieškinį jo neįvykdžiusi, kartu nurodydama prašymus priimti prejudicinį sprendimą, pateiktus bylose C-226/13, C-245/13 ir C-247/13.
- 19 Taigi abu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai teiraujasi, ar pagrindinėse bylose nagrinėjami ginčai priskirtini prie civilinių ir komercinių bylų, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 1393/2007 1 straipsnio 1 dalį. Jų manymu, atsakymas į klausimą priklauso nuo jų nagrinėjamų ginčų kvalifikavimo. Šiuo atveju, viena vertus, ieškovai pagrindinėje byloje pareiškė civiline teise grindžiamus ieškinius, kuriais iš esmės reikalaujama žalos, padarytos pažeidus nuosavybės teises,

atlyginimo; arba sutarties pirminių įsipareigojimų, kurių terminas suėjo, įvykdymo; arba delspinigių sumokėjimo. Kita vertus, Graikijos valstybės obligacijų išleidimo sutartinės sąlygos buvo pakeistos priėmus Įstatymą Nr. 4050/2012, o tai leidžia manyti, kad ši valstybė veikė įgyvendindama valstybės valdžią.

- 20 Tokiomis aplinkybėmis *Landgericht Wiesbaden* byloje C-226/13, C-245/13 ir C-247/13 nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą, visose trijose bylose suformuluotą vienodai:

„Ar [Reglamento Nr. 1393/2007] 1 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad ieškinį atlyginti skirtumą, susidariusį tarp ieškovo įsigytų atsakovės obligacijų, laikytų [jų bankų] vertybinių popierių depozitoriumuose, vertės ir obligacijų vertės, atsakovės pasiūlytos 2012 m. vasario mėn. pabaigoje pateiktame ieškovams finansiškai nenaudingame obligacijų mainų pasiūlyme, kurį jie atmetė, tačiau kuris, nepaisant to, jiems buvo primestas 2012 m. kovo mėn., reikia laikyti „civiline arba komercine byla“, kaip tai suprantama pagal minėtą reglamentą?“

- 21 Byloje C-578/13 *Landgericht Kiel* taip pat nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Reglamento Nr. 1393/2007] 1 straipsnį reikia aiškinti taip, kad ieškinį, kuriuo valstybės atsakovės obligacijų įsigijęs asmuo reikalauja, kad atsakovė įvykdytų įsipareigojimus ir atlygintų žalą, reikia laikyti „civiline arba komercine byla“, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 1 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, jei įgijėjas nepriėmė atsakovės mainų pasiūlymo, kurį ji pateikė 2012 m. vasario mėn. pabaigoje vadovaudamasi [Įstatymu Nr. 4050/2012]?

2. Ar ieškinio, iš esmės grindžiamo minėtojo [Įstatymo Nr. 4050/2012] negaliojimu, atveju galima kalbėti apie valstybės atsakomybę už veiksmus ir neveikimą įgyvendinant valstybės valdžią, kaip tai suprantama pagal Reglamento [Nr. 1393/2007] 1 straipsnio 1 dalies antrą sakinį?“

- 22 2013 m. birželio 5 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimu bylos C-226/13, C-245/13 ir C-247/13 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas galutinis sprendimas. 2013 m. gruodžio 10 d. sprendimu byla C-578/13 buvo prijungta prie šių bylų, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas galutinis sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtimumo

- 23 Europos Komisijos teigimu, prašymai priimti prejudicinį sprendimą byloje C-226/13, C-245/13 ir C-247/13 yra nepriimtini. Iš tiesų, kadangi šiuose prašymuose aiškiai nenurodytas nagrinėjamas valstybės valdžios aktas ir juose yra netikslumų, susijusių su nagrinėjamu mainų pasiūlymu, jais nepakankamai ir neteisingai apibūdintos faktinės aplinkybės pagrindinėje byloje.

- 24 Be to, net jeigu šiuo atveju būtų laikoma, jog į prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą buvo kreiptasi dėl ginčo pagal SESV 267 straipsnį, šis teismas pateikė Teisingumo Teismui prašymą tik todėl, kad *Bundesamt für Justiz*, kaip „centrinė įstaiga“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1393/2007 3 straipsnį, atsisakė perduoti ieškovų pagrindinėje byloje prašymus Graikijos institucijoms ir minėto teismo prašė, kad jis iš pradžių priimtų galutinį sprendimą dėl nagrinėjamų ieškinių pobūdžio. Kadangi tokia centrinė įstaiga neturi teisės atsisakyti patenkinti nacionalinio kompetentingo teismo prašymo perduoti, keliamas klausimas nėra svarbus siekiant išspręsti minėtose bylose nagrinėjamus ginčus.

- 25 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytas faktines aplinkybes ir teisinius pagrindus, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma reikšmingumo prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą tik kai akivaizdu, kad prašymas išaiškinti Sąjungos teisę visiškai nesujęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai pagrindai, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (Sprendimo *Rohm Semiconductor*, C-666/13, EU:C:2014:2388, 38 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 26 Šiuo atveju pirmiausia pakanka konstatuoti, kad iš sprendimų dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aiškiai matyti, kad pagrindinėse bylose nurodytą valstybės valdžios aktą sudaro vienašališkas atgaline data įvykdytas *Hellenische Republic* išleistoms obligacijoms taikomų sąlygų pakeitimas, kuris tapo galimas priėmus Įstatymą Nr. 4050/2012.
- 27 Po to, kiek tai susiję su *Hellenische Republic* pateikto mainų pasiūlymo turinio santraukoje esamais tariamais netikslumais, pakanka priminti, kad ne Teisingumo Teismas, o nacionalinis teismas turi nustatyti faktus, pagal kuriuos iškelta byla, ir jais remtis savo sprendime (Sprendimo *Traum*, C-492/13, EU:C:2014:2267, 19 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 28 Be to, nėra aišku, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo bylose C-226/13, C-245/13, C-247/13 išreikštos abejonės, ar jos nagrinėjami ginčai priskirtini prie civilinių arba komercinių bylų, nėra svarbios siekiant išspręsti šias bylas. Reglamento Nr. 1393/2007 taikytinumas ir procesų eiga minėtame teisme, kiek tai susiję su įteikimu, kurį jis turi užtikrinti, konkrečiai priklauso nuo šių abejonų išsklaidymo.
- 29 Vien aplinkybė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas išreiškė tokias abejonas dėl *Bundesamt für Justiz* veiksmų, kuriuos Komisija laikė prieštaraujančiais minėtam reglamentui, negali paneigti šio teismo pateiktų klausimų reikšmingumo prezumpcijos.
- 30 Galiausiai tiek, kiek Komisija ginčija, kad nacionaliniame teisme, kuris priima sprendimą vykdydamas teismines funkcijas, nenagrinėjamas ginčas, primintina, jog žodžių junginys „sprendimui priimti“, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnio 2 pastraipą, turi būti aiškinamas plačiai, siekiant išvengti daugelio procesinių klausimų pripažinimo nepriimtinais ir Teisingumo Teismo negalėjimo jų išaiškinti. Taigi ši žodžių junginių reikia suprasti kaip apimančią visą procedūrą, kurios pabaigoje priimamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo sprendimas, kad Teisingumo Teismas galėtų aiškinti visas Sąjungos teisės procesines nuostatas, kurias turi taikyti nacionalinis teismas priimdamas savo sprendimą (pagal analogiją žr. Sprendimo *Weryński*, C-283/09, EU:C:2011:85, 41 ir 42 punktus).
- 31 Šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjami prašymai yra susiję su bylos iškėlimo dokumentų įteikimo atsakovei taisyklėmis. Tai, kad šie klausimai buvo iškelti dar prieš pradėdant rungimosi etapą, yra būdinga klausimams, į kuriuos šiais prašymais siekiama gauti atsakymą.
- 32 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pateikti klausimai yra priimtini.

Dėl esmės

- 33 Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti bendrai, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai iš esmės teiraujasi, ar Reglamento Nr. 1393/2007 1 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad prie „civilinių arba komercinių bylų“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, priskiriami teisminiai ieškiniai dėl žalos, padarytos pažeidus nuosavybės teises, atlyginimo, dėl sutartinių įsipareigojimų įvykdymo arba delspinigių sumokėjimo, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuos valstybei emitentei pareiškė privatūs asmenys, valstybės obligacijų turėtojai.

- 34 Siekiant atsakyti į šiuos klausimus, pirmiausia primintina, kad, kalbant apie 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32), iš dalies pakeistą paskesnėmis konvencijomis, susijusiomis su naujų valstybių narių prisijungimu prie šios konvencijos (toliau – Briuselio konvencija), Teisingumo Teismas, konstatavęs, kad Briuselio konvencijos 1 straipsnis apribojo jo taikymo sritį „civilinėmis arba komercinėmis bylomis“, tačiau neapibrėžė šios sąvokos turinio ir prasmės, nusprendė, jog šią sąvoką reikia laikyti autonomiškai ir ji turi būti aiškinama atsižvelgiant į Briuselio konvencijos tikslus, sistemą ir bendruosius principus, bendrai išplaukiančius iš nacionalinės teisės sistemų (Sprendimo *Lechouritou ir kt.*, C-292/05, EU:C:2007:102, 28 ir 29 punktai ir juose nurodyta teismo praktika).
- 35 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė: kadangi pagal 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, 2001, p. 1) 1 straipsnį šis reglamentas taikomas nagrinėjant „civilines ir komercines bylas“, tačiau neapibrėžiamas šios sąvokos turinys ir prasmė, šią sąvoką reikia laikyti autonomiškai ir ji turi būti aiškinama atsižvelgiant į šio reglamento tikslus, sistemą ir bendruosius principus, bendrai išplaukiančius iš nacionalinės teisės sistemų (Sprendimo *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-302/13, EU:C:2014:2319, 24 punktas).
- 36 Pagaliau dar kartą remdamasis tuo, kad 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000 (OL L 338, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 243), (OL L 367, p. 1), su pakeitimais, padarytais 2004 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu Nr. 2116/2004 (OL L 367, p. 1), 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas principas, pagal kurį šis reglamentas taikomas tik nagrinėjant „civilines bylas“, tačiau neapibrėžiamas šios sąvokos turinys arba prasmė, Teisingumo Teismo nusprendė, kad ji turi būti aiškinama autonomiškai (žr. Sprendimo *C*, C-435/06, EU:C:2007:714, 38 ir 46 punktus).
- 37 Dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamo Reglamento Nr. 1393/2007 konstatuotina, kad jo 1 straipsnio 1 dalyje taip pat nustatyta, kad šis reglamentas taikomas nagrinėjant civilines ir komercines bylas, be to, priduriama, kad jis netaikomas valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą įgyvendinant valstybės valdžią (*acta iure imperii*).
- 38 Kita vertus, šiame reglamente neapibrėžiamas sąvokų „civilinės ir komercinės bylos“ ir *acta jure imperii* turinys ir prasmė.
- 39 Šiomis aplinkybėmis darytina išvada, kad sąvoką „civilinės ir komercinės bylos“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1393/2007 1 straipsnio 1 dalį, reikia laikyti autonomiška sąvoka, kuri turi būti aiškinama atsižvelgiant į reglamento tikslus, sistemą ir bendruosius principus.
- 40 Dėl Reglamento Nr. 1393/2007 tikslų pažymėtina, kad iš jo 2 konstatuojamosios dalies matyti, jog juo siekiama pagerinti ir paspartinti teisminių ir neteisminių dokumentų įteikimą, kad būtų užtikrintas tinkamas vidaus rinkos veikimas. Apie šį tikslą taip pat priminta minėto reglamento 6 ir 7 konstatuojamosiose dalyse, pirmiausia susijusiose su veiksminga ir operatyvia teisminių bylų nagrinėjimo tvarka ir greitu šių dokumentų perdavimu. Be to, šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisminiai dokumentai perduodami kuo greičiau.
- 41 Šiomis aplinkybėmis Reglamento Nr. 1393/2007 10 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „galimybė atsisakyti priimti įteikiamus dokumentus turėtų būti numatyta tik išimtiniais atvejais“. Taigi pagal šio reglamento 6 straipsnio 3 dalį prašymas įteikti dokumentus ir perduoti dokumentai grąžinami perduodančiajai agentūrai, jei šiam prašymui minėtas reglamentas „akivaizdžiai netaikomas“.
- 42 Taigi, kaip teisingai pažymėjo Komisija, gali būti sudėtinga atskirti civilines arba komercines bylas nuo kitokio pobūdžio bylų, nes jos, pavyzdžiui, susijusios su valstybės atsakomybe už veiksmus ir neveikimą įgyvendinant valstybės valdžią.

- 43 Tokiais atvejais atsakymas į šį klausimą, taikant kitus reglamentus arba konvencijas, kaip antai nurodytus šio sprendimo 34–36 punktuose, paprastai pateikiamas tik visoms bylos šalims suteikus galimybę dėl to pareikšti savo poziciją, kad ginčą nagrinėjantis teismas turėtų visą sprendimui priimti būtiną informaciją.
- 44 Tačiau kitaip yra tuo atveju, kai kalbama apie klausimą, ar ieškinys yra susijęs su civilinėmis ir komercinėmis bylomis, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1393/2007.
- 45 Iš tiesų šis klausimas turi būti išspręstas, dar kol kitoms nei ieškovas proceso šalims neįteiktas minėtas dokumentas, nes tokio dokumento įteikimo būdai konkrečiai priklauso nuo atsakymo į šį klausimą.
- 46 Šiomis sąlygomis ir atsižvelgiant į greito teisminių dokumentų įteikimo tikslą, kurio siekiama Reglamentu Nr. 1393/2007, atitinkamas teismas turi apsiriboti preliminariu įrodymų, kurių jis turi tik dalį, tyrimu, kad nuspręstų, ar jam pateiktas ieškinys yra susijęs su civilinėmis arba komercinėmis bylomis, ar su byla, kuriai reglamentas netaikomas pagal šio reglamento 1 straipsnio 1 dalį; aišku, kad šio tyrimo rezultatas negali daryti įtakos vėlesniems sprendimams, kuriuos teismui, į kurį kreiptasi, reikės priimti pirmiausia dėl jo paties kompetencijos ir nagrinėjamos bylos esmės.
- 47 Toks šios nuostatos aiškinimas leidžia ne tik užtikrinti Reglamento Nr. 1393/2007 veiksmingumą; jį patvirtina šio reglamento bendroji struktūra.
- 48 Iš tiesų, išskyrus atvejį, kai neįmanoma įteikti teismo dokumento, nes nesilaikoma Reglamentu Nr. 1393/2007 įtvirtintų formos reikalavimų, tik tuomet, kai prašymas įteikti tokį dokumentą akivaizdžiai nepatenka į šio reglamento taikymo sritį, gaunančioji agentūra, vadovaudamasi šio reglamento 6 straipsnio 3 dalimi, privalo grąžinti šį prašymą perduodančiajai agentūrai.
- 49 Todėl, siekiant nustatyti, ar taikomas Reglamentas Nr. 1393/2007, pakanka, kad teismas, į kurį kreiptasi, padarytų išvadą, jog nėra akivaizdu, kad jam pateiktas ieškinys nepriskirtinas prie civilinių arba komercinių bylų.
- 50 Dėl klausimo, ar Reglamentas Nr. 1393/2007 taikomas tokiems ieškiniams, kaip nagrinėjamieji šioje byloje, pažymėtina, kad iš to paties minėto reglamento 1 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, jog nors tam tikriems viešosios valdžios institucijų ir privatinės teisės subjektų tarpusavio ginčams gali būti taikomas šis reglamentas, kitaip yra tuomet, kai viešosios valdžios institucija įgyvendina valstybės valdžią.
- 51 Todėl, siekiant atsakyti į minėtą klausimą, reikia nustatyti, ar ieškovų pagrindinėje byloje ir *Hellenische Republic* teisiniui santykiui aiškiai būdingas valstybės skolininkės valdžios galių panaudojimas ir ar šis valstybės valdžios įgyvendinimas nepatenka į bendrųjų teisės nuostatų, taikytinų privačių asmenų santykiams, taikymo sritį (Sprendimo *Préservatrice foncière TIARD*, C-266/01, EU:C:2003:282, 30 punktas ir Sprendimo *Lechouritou ir kt.*, C-292/05, EU:C:2007:102, 34 punktas).
- 52 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad išieškodama iš privatinės teisės reglamentuojamo asmens mokesčius už jos įrangos naudojimą ir teikiamas paslaugas nacionalinė ar tarptautinė viešosios teisės reglamentuojama institucija vykdo viešosios valdžios funkcijas, ypač kai toks naudojimas yra privalomas ir išimtinis, o mokesčių dydis, apskaičiavimo būdai ir surinkimo tvarka vienašališkai nustatoma vartotojų atžvilgiu (Sprendimo *LTU*, 29/76, EU:C:1976:137, 4 punktas ir Sprendimo *Lechouritou ir kt.*, C-292/05, EU:C:2007:102, 32 punktas).
- 53 Tačiau obligacijos emisija nebūtinai reiškia, kad buvo panaudotos viešosios valdžios galios, kiek tai susiję su teisės taisyklėmis, taikytinomis privačių asmenų santykiams. Iš tiesų negalima atmesti, kad juridinis asmuo, kuriam taikoma privatinė teisė, gali siekti finansavimo rinkoje, konkrečiai išleisdamas obligacijas.

- 54 Be to, kiek tai susiję su pagrindinėmis bylomis, iš bylos medžiagos nėra aišku, kad *Hellenische Republic* vienašališkai, o ne atsižvelgdama į rinkos sąlygas, kurios reguliuoja šių finansinių priemonių mainus ir pelną, būtų nustatę nagrinėjamų finansinių instrumentų finansines sąlygas.
- 55 Iš tiesų Įstatymas Nr. 4050/2012 patenka į viešųjų finansų valdymo, pirmiausia – į viešosios skolos restruktūrizavimo sistemą, kuria siekiama kovoti su sunkia finansine padėtimi, ir būtent šiais tikslais nagrinėjamoje sutartyje buvo nustatyta vertybinių popierių mainų galimybė.
- 56 Tačiau šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, pirma, aplinkybė, jog ši galimybė buvo numatyta įstatyme, pati savaime nėra lemiamą, siekiant padaryti išvadą, kad valstybė įgyvendino savo valdžią.
- 57 Antra, nėra visiškai aišku, kad Įstatymo Nr. 4050/2012 priėmimas būtų tiesiogiai ir iš karto nulėmęs nagrinėjamų vertybinių popierių finansinių sąlygų pakeitimus, dėl ko ieškovams būtų padaryta nurodyta žala. Iš tiesų šiais pakeitimais buvo siekiama suteikti galią obligacijų turėtojų daugumai priimti sprendimą, remiantis pagal šį įstatymą į vertybinių popierių emisijos sutartį įtraukta mainų sąlyga, kuri, be to, patvirtina *Hellenische Republic* ketinimą išlaikyti skolų valdymą civilinio pobūdžio reglamentavimo sistemoje.
- 58 Atsižvelgiant į šiuos svarstymus, negalima daryti išvados, kad pagrindinės bylos akivaizdžiai nėra civilinės arba komercinės, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1393/2007, todėl šis reglamentas taikomas šioms byloms.
- 59 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus prejudicinius klausimus reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1393/2007 1 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad teisminiai ieškiniai dėl žalos, padarytos pažeidus nuosavybės teises, atlyginimo, dėl sutartinių įsipareigojimų įvykdymo arba dėl delspinigių sumokėjimo, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuos valstybei emitentei pateikė privatūs asmenys, valstybės obligacijų turėtojai, patenka į minėto reglamento taikymo sritį, jei nėra akivaizdu, kad jie aiškiai nepriskirtini prie civilinių arba komercinių bylų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 60 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismų nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šie teismai. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 1 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad teisminiai ieškiniai dėl žalos, padarytos pažeidus nuosavybės teises, atlyginimo, dėl sutartinių įsipareigojimų įvykdymo arba dėl delspinigių sumokėjimo, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuos valstybei emitentei pateikė privatūs asmenys, valstybės obligacijų turėtojai, patenka į minėto reglamento taikymo sritį, jei nėra akivaizdu, kad jie aiškiai nepriskirtini prie civilinių arba komercinių bylų.

Parašai.